

MASOVÁ MÉDIA A NÁRODNÍ IDENTITA

Příspěvky k poznání role masových médií ve 20. století

Sborník uspořádal Jan Jiráček a Martin Sekera

Úvod

V předchozích letech jsme již dvakrát věnovali stránky našeho periodika problematice mediální komunikace. Poprvé v roce 2006 (Masová média jako předmět odborného zájmu, Sborník Národního muzea, C, LI/2006/1-4), podruhé v roce 2008 (K našemu století médií, C, LIII/2008/1-4). Toto třetí rozšíření tematického zaměření od čistě literární a knihovědné problematiky k obecnějšímu komunikačnímu prostoru a jeho dalším prostředkům a nástrojům považujeme, i podle vstřícných odborných ohlasů, za užitečné. Spolupráce Knihovny Národního muzea s Centrem pro mediální studia Univerzity Karlovy (CEMES UK FSV) se osvědčila. Tentokrát jsou příspěvky propojeny vztahem mezi médii a českou národní identitou ve 20. století. Nikoli náhodou. Tisk, rozhlas, televize a tzv. nová média i zde prosadila svou zásadní moc při utváření svébytného druhu sociálního vztahu, jímž utváření a proměny národní identity jsou. Aktuální evropské i světové politické dění týkající se otázek vymezení národních identit v konceptech unifikace rozsáhlejších „nadnárodních teritorií“, než jsou historické státní kontinuity, jen potvrzuje potřebu vědecky reflektované orientace ve století předešlém. Mezi publikovanými příspěvky zřetelně schází stať zabývající se obdobím zrodu intenzivní vazby mezi periodickým tiskem a procesem tvorby moderního národního vědomí v 19. století. Tehdy se ustavila mediální logika příznačná pro český národ jako „nevládnoucí etnickou skupinu“ („non dominant ethnic group“). S ní vstoupila česká společnost do „krátkého“ 20. století po roce 1918. Předminulému století se však budeme věnovat v samostatném vydání Sborníku.

Martin Sekera, ředitel Knihovny Národního muzea

MASS MEDIA AND NATIONAL IDENTITY

Contributions to understanding the role of mass media in 20th century

Proceedings edited by Jan Jiráček and Martin Sekera

Introduction

In previous years, we have already twice devoted our periodical to the issue of media communication. For the first time in 2006 (Mass media as an object of professional interest, Proceedings of the National Museum, C LI/2006/1-4), for the second in 2008 (Our Century Media, C LIII/2008/1-4). This third extension of the thematic focus of our periodical from purely literary and library science issues to the more general area of communication and to its resources and tools seems useful, also thanks to the friendly responses expressed previously. Cooperation between the Library of the National Museum and the Center for Media Studies at Charles University (CEMES) seems to be fruitful. This time the contributions are linked by the relationship between the media and Czech national identity in the 20th century. Not accidentally. Print, radio, television and the so-called new media have proved that they possess a fundamental power in the process of shaping that distinctive type of social relationship called national identity. Current European and world politics dealing with national identity in the process of unification of larger “transnational territories” rather than the historically established continuity of the state, only underline the need for the scientific orientation reflected in the previous century. The contributions published here do not include any text on the period of the birth of the intensive relation between the periodical press and the process of creating a modern national consciousness in the 19th century. In those days, the media logic typical for the Czech nation as a “nevládnoucí ethnic group” (“non dominant ethnic group”) was established. Czech society entered the “short” 20th century after 1918 equipped with it. However, the last but one century will be covered in a separate publication of the Proceedings.

Keywords: mass media, national identity, media studies, Czech society

Martin Sekera, Director, The Library of the National Museum